

KOMISJA EUROPEJSKA

Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne

Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące
kwot wycofanych, kwot odzyskanych, kwot, które mają
zostać odzyskane, oraz nieściągalnych należności

ZASTRZEŻENIE: Niniejszy dokument został przygotowany przez służby Komisji. Na podstawie obowiązującego prawa UE sformułowano w nim wskazówki techniczne dla współpracowników i innych jednostek biorących udział w monitorowaniu, kontroli lub we wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (z wyjątkiem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)), które dotyczą interpretacji i stosowania przepisów UE w tym zakresie. Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie wyjaśnień i interpretacji służb Komisji dotyczących wyżej wymienionych przepisów w celu ułatwienia realizacji programów i zachęceniu do stosowania dobrych praktyk. Niniejsze wytyczne pozostają bez uszczerbku dla wykładni Trybunału Sprawiedliwości i Sądu lub decyzji Komisji.

Spis treści

1.	PODSTAWOWE INFORMACJE	5
1.1.	Odniesienia do przepisów	5
1.2.	Cel wytycznych	7
1.3.	Główne różnice w stosunku do lat 2007–2013	7
2.	RÓŻNICA MIĘDZY WYCOFANIEM A ODZYSKANIEM.....	8
3.	OBOWIĄZEK ZAPOBIEGANIA NIEPRAWIDŁOWOŚCIOM, W TYM NADUŻYCIOM FINANSOWYM, ORAZ ICH WYKRYWANIA I KORYGOWANIA PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE.....	9
3.1.	Dokonywanie korekt finansowych.....	10
3.2.	Anulowanie wkładu publicznego	11
3.3.	Nieściągalne należności	11
3.4.	Ujawnianie informacji w zestawieniu wydatków	11
4.	SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KWOT WYCOFANYCH I ODZYSKANYCH W ROKU OBRACHUNKOWYM (DODATEK 2 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)	13
4.1.	Wyjaśnienia dotyczące kolumn (A) i (B) w dodatku 2	13
4.1.1.	Kolumna A	13
4.1.2.	Kolumna B	13
4.2.	Wyjaśnienia dotyczące kolumn (C) i (D) w dodatku 2	14
4.2.1.	Kolumna C	14
4.2.2.	Kolumna D	14
5.	SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KWOT ODZYSKANYCH W ROKU OBRACHUNKOWYM NA PODSTAWIE ART. 71 RWP DOTYCZĄCEGO TRWAŁOŚCI OPERACJI (DODATEK 4 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)	14
6.	SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KWOT, KTÓRE ZOSTANĄ ODZYSKANE NA KONIEC ROKU OBRACHUNKOWEGO (DODATEK 3 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)	15
6.1.	Wyjaśnienia dotyczące kolumn (A) i (B) w dodatku 3	15
6.1.1.	Kolumna A	15
6.1.2.	Kolumna B	16
7.	SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH NALEŻNOŚCI NIEŚCIĄGALNYCH NA KONIEC ROKU OBRACHUNKOWEGO (DODATEK 5 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK).....	16
8.	PORADY DOTYCZĄCE WYPEŁNIANIA ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK NR 1011/2014.....	17
8.1.	Informacje ogólne	17
8.1.1.	Informacje przekazywane na poziomie osi priorytetowej.....	17
8.1.2.	Wymagany format	17
8.1.3.	Kurs wymiany stosowany przez państwa spoza strefy euro	17
8.1.4.	Korekty wprowadzane z przyczyn technicznych lub z powodu błędów pisarskich	17

8.1.5.	Podział kwot wycofanych i odzyskanych w roku obrachunkowym według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały wydatki	18
8.1.6.	Ujawnianie kwot skorygowanych w wyniku audytu operacji zgodnie z art. 127 ust. 1 RWP	18
8.1.7.	Wydatki całkowite / publiczne	18
8.1.8.	Odsetki.....	18
8.2.	Odliczanie od zestawienia wydatków kwot związanych z wnioskami o płatność złożonymi w roku obrachunkowym.....	19
8.2.1.	Ocena (zakończona lub niezakończona) zgodności z prawem i prawidłowości wydatków przeprowadzana po złożeniu ostatecznego wniosku o płatność okresową do dnia 31 lipca roku N-1, a przed przekazaniem zestawienia wydatków (do dnia 15 lutego roku N)	19
8.3.	Wycofywanie kwot, które uznano za nieprawidłowe po złożeniu zestawienia wydatków.....	19
8.4.	Kwestie związane z odzyskiwaniem kwot, które uznano za nieprawidłowe po złożeniu zestawienia wydatków	20
9.	WARUNKI I PROCEDURY STOSOWANE W CELU USTALENIA, CZY KWOTY NIEŚCIAĞALNE MAJĄ BYĆ ZWRACANE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE	21
10.	KWOTY, KTÓRYCH PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE POSTANAWIA NIE ODZYSKIWAĆ I KTÓRE NIE PRZEKRACZAJĄ 250 EUR TYTUŁEM WKŁADU Z FUNDUSZY	22
11.	PODSUMOWANIE. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z WYKRYTYMI NIEPRAWIDŁOWOŚCIAMI W ZESTAWIENIU WYDATKÓW	22

WYKAZ AKRONIMÓW I SKRÓTÓW

IA	Instytucja audytowa
IC	Instytucja certyfikująca
RDK	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr xxx/2016 z dnia xxx 2016 r. dotyczące warunków i procedur stosowanych w celu ustalenia, czy nieściągalne należności mają być zwracane przez państwa członkowskie (w ramach procedury zatwierdzenia).
RWP	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów
RWK	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r.
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFSI	EFSI odnosi się do wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do wszystkich funduszy z wyjątkiem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).
EWT	Rozporządzenie w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
IP	Instytucja pośrednicząca
IZ	Instytucja zarządzająca
SZiK	System zarządzania i kontroli
YEI	Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

1. PODSTAWOWE INFORMACJE

1.1. Odniesienia do przepisów

Rozporządzenie	Artykuły
<p>Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013</p> <p>Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów (zwane dalej „RWP”)</p>	<p>Artykuł 72 lit. h) – systemy zarządzania i kontroli zapewniają zapobieganie nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, oraz ich wykrywanie i korygowanie, oraz odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zwrotu tych kwot po terminie.</p> <p>Artykuł 122 ust. 2 – jeżeli kwoty nienależnie wypłacone beneficjentowi nie mogą być odzyskane i jest to wynikiem błędu lub zaniedbania ze strony państwa członkowskiego, dane państwo członkowskie jest odpowiedzialne za zwrot takiej kwoty do budżetu Unii.</p> <p>Artykuł 126 lit. b) i art. 137 ust. 1 – instytucja certyfikująca sporządza zestawienia wydatków w odniesieniu do każdego programu operacyjnego i funduszu. Te zestawienia wydatków obejmują rok obrachunkowy, w tym kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym, kwoty, które mają być odzyskane na koniec roku obrachunkowego, kwoty odzyskane na podstawie art. 71 w roku obrachunkowym oraz nieściągalne należności na koniec roku obrachunkowego.</p> <p>Artykuł 143 ust. 2 – państwa członkowskie dokonują korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych.</p> <p>Artykuły 137–139 – sporządzanie zestawień wydatków, składanie informacji, analiza i zatwierdzanie zestawień wydatków</p>
<p>Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r.</p>	<p>Artykuł 7 – wzór zestawienia wydatków</p>
<p>Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr xxx/2016 z dnia xxx 2016 r. dotyczące warunków i procedur stosowanych w celu ustalenia, czy nieściągalne należności mają być zwracane przez państwa członkowskie</p>	<p>W ramach procedury zatwierdzania</p>

1.2. Cel wytycznych

Celem niniejszych wytycznych jest zapewnienie:

- wytycznych dotyczących sposobu przedkładania Komisji informacji na temat kwot wycofanych, kwot odzyskanych, kwot, które mają zostać odzyskane, oraz nieściągalnych należności przy użyciu wzorów tabel zawartych w dodatkach 2, 3, 4 i 5 do załącznika VII do RWK nr 1011/2014 w systemie elektronicznej wymiany danych SFC 2014;
- uzupełniających porad dotyczących wypełniania dodatków 2, 3, 4 i 5;
- wyjaśnień różnicy między wycofaniem a odzyskaniem;
- wytycznych dotyczących procedury, w ramach której państwo członkowskie może przedłożyć Komisji wniosek o niezwracanie do budżetu Unii nieściągalnej należności, uprzednio ujętej w poświadczonym zestawieniu wydatków, jeżeli państwo to uzna, że wyczerpało wszystkie możliwości odzyskania tej należności dostępne w krajowych ramach instytucjonalnych i prawnych.

1.3. Główne różnice w stosunku do lat 2007–2013

Przedmiot/procedura	2014–2020	2007–2013
Poświadczenie, że wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa	Zgodnie z art. 126 lit. b) RWP IC raz w roku w zestawieniu wydatków przedstawia poświadczenie, że wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.	Zgodnie z art. 61 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 IC w każdym wniosku o płatność przedstawia poświadczenie, że wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi.
Ramy czasowe sprawozdawczości	Jak stanowi art. 137 RWP, zestawienia wydatków składane do dnia 15 lutego roku N muszą zawierać informacje na temat kwot wycofanych, kwot odzyskanych, kwot, które mają zostać odzyskane, oraz nieściągalnych należności.	Informacje na temat kwot wycofanych, kwot odzyskanych, kwot, które mają zostać odzyskane, oraz nieściągalnych należności przekazywane są do dnia 31 marca roku N.
Procedura występowania do Komisji z wnioskiem o niezwracanie przez państwo członkowskie nieściągalnej należności przekraczającej 250 EUR tytułem wkładu z funduszy	Procedura równoległa do przedstawiania zestawień wydatków określona w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr xxx/2016 z dnia xxx 2016 r.: jeżeli zdaniem państwa członkowskiego nieściągalnej należności, uprzednio ujętej w poświadczonym zestawieniu wydatków, nie należy zwracać do budżetu Unii, IC przedkłada Komisji odrębny wniosek o potwierdzenie tego stanu	Wniosek należało złożyć do dnia 31 marca roku N. W rozporządzeniach na lata 2007–2013 nie określono progu dotyczącego nieściągalnych należności.

	rzeczy.	
Decyzja o nieodzyskiwaniu kwot poniżej 250 EUR tytułem wkładu z funduszy (kwot <i>de minimis</i>)	Państwo członkowskie może podjąć decyzję o nieodzyskiwaniu od beneficjenta kwoty, która nie przekracza – bez odsetek – 250 EUR tytułem wkładu z funduszy. Takich kwot nie trzeba zwracać do budżetu Unii.	Rozporządzenia na lata 2007–2013 nie zawierały żadnego przepisu dotyczącego kwot <i>de minimis</i> poniżej 250 EUR tytułem wkładu z funduszy.

2. RÓŻNICA MIĘDZY WYCOFANIEM A ODZYSKANIEM

Na podstawie wyżej wspomnianego art. 122 RWP państwa członkowskie są zobowiązane do skorygowania i odzyskania nienależnie wypłaconych kwot. Państwa członkowskie mają dwie możliwości (pod tym względem nie ma żadnych zmian w podstawowym podejściu w porównaniu z latami 2007–2013):

1) wycofanie: wycofanie nieprawidłowych wydatków z programu natychmiast po wykryciu nieprawidłowości poprzez ich odliczenie w ramach kolejnego wniosku o płatność okresową, co spowoduje uwolnienie funduszy UE i umożliwi ich przeznaczenie na inne operacje; lub

2) odzyskanie: tymczasowe pozostawienie wydatków w programie do czasu zakończenia postępowania dotyczącego odzyskania nienależnie wypłaconych dotacji od beneficjentów i odliczenie wydatków w ramach kolejnego wniosku o płatność okresową wyłącznie po odzyskaniu przedmiotowych kwot. W przypadku kwot, które mają zostać odzyskane i ujęte we wniosku o płatność okresową w roku obrachunkowym, w odniesieniu do którego sporządza się zestawienie wydatków, jeżeli kwoty te nie zostały wycofane wcześniej, IC będzie musiała odliczyć nieprawidłowe kwoty przy sporządzaniu zestawienia wydatków i zgłosić je w dodatku 8.

Każda z tych dwóch możliwości (wycofanie lub odzyskanie) ma swoje zalety, wady i konsekwencje, które państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę. Natychmiastowe wycofanie nieprawidłowych wydatków natychmiast uwalnia odpowiednią kwotę funduszy UE, którą można przeznaczyć na inne operacje, jednak państwo członkowskie ponosi w budżecie krajowym ryzyko nieodzyskania od beneficjenta nienależnie wypłaconej kwoty finansowania publicznego. Odroczenie wycofania do momentu skutecznego odzyskania środków od beneficjenta pozostawia mniej czasu na ponowne wykorzystanie funduszy UE na inne kwalifikujące się operacje, ale chroni państwo członkowskie finansowo, na wypadek gdyby nie było ono w stanie odzyskać dotacji od beneficjenta po wyczerpaniu wszystkich możliwości odzyskania tej należności dostępnych w krajowych ramach instytucjonalnych i prawnych.

Dwie łączne kwoty dla danego roku obrachunkowego, reprezentujące „kwoty wycofane” i „kwoty odzyskane”, mają wzajemnie się wykluczać: chociaż po wycofaniu kwoty państwo członkowskie zazwyczaj przechodzi do odzyskiwania nienależnej dotacji lub części dotacji od beneficjenta (w tym w odniesieniu do kwot wycofanych w ramach kolejnego wniosku o płatność okresową lub odliczonych w zestawieniu wydatków dotyczącym bieżącego roku obrachunkowego), takiego późniejszego odzyskania nie należy jednak ponownie uwzględniać w „kwotach odzyskanych”, ponieważ prowadziłoby to do nakładania się i podwójnego liczenia zgłoszonych kwot. Po wdrożeniu wycofania dalsze odzyskiwanie nieprawidłowej kwoty od beneficjenta jest kwestią krajową.

Jeżeli nieprawidłowe wydatki zostaną pozostawione w programie do czasu zakończenia postępowania mającego na celu odzyskanie środków w odniesieniu do wydatków

uwzględnionych w poprzednim poświadczonym zestawieniu wydatków, instytucje odpowiedzialne za program podejmą działania przewidziane w prawie krajowym, aby skutecznie odzyskać nienależne kwoty od beneficjenta. Odzyskanie środków od beneficjenta można osiągnąć na dwa sposoby (które można łączyć):

- zwrot nienależnie otrzymanej kwoty przez beneficjenta instytucjom odpowiedzialnym za program; lub
- potrącenie polegające na odliczeniu kwoty, która ma zostać odzyskana, od kolejnej płatności należnej beneficjentowi.

Jak wspomniano powyżej, IC musi zapewnić, aby w zestawieniach wydatków przedkładanych Komisji poświadczane były wyłącznie wydatki zgodne z prawem, prawidłowe i kwalifikowalne. Niedopuszczalne jest ponowne ujęcie wcześniej wycofanych lub odliczonych nieprawidłowych wydatków w nowym wniosku o płatność okresową, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 137 ust. 2 RWP, dotyczących wydatków wcześniej uwzględnionych we wniosku o płatność okresową, będących przedmiotem trwającej oceny ich zgodności z prawem i prawidłowości. Ponowne ujęcie we wniosku o płatność dotyczącym kolejnego roku obrachunkowego może mieć miejsce tylko wtedy, gdy podejrzane nieprawidłowe kwoty zostały później uznane za zgodne z prawem i prawidłowe. Jeżeli wydatki wycofane na mocy art. 137 ust. 2 RWP są następnie ujmowane we wniosku o płatność okresową, Komisja zwraca się do IC o zapewnienie do celów audytu dostępności dowodów w pełni uzasadniających ponowne ujęcie takich wydatków (por. sekcja 8.2.1).

3. OBOWIĄZEK ZAPOBIEGANIA NIEPRAWIDŁOŚCIOM, W TYM NADUŻYCIOM FINANSOWYM, ORAZ ICH WYKRYWANIA I KORYGOWANIA PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

Zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi systemów zarządzania i kontroli ustanowionymi w art. 72 lit. h) i art. 122 ust. 2 RWP państwa członkowskie są odpowiedzialne za środki mające na celu zapobieganie nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, oraz ich wykrywanie i korygowanie, a także odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zwrotu tych kwot po terminie.

W RWP znajdują się następujące definicje nieprawidłowości:

- „nieprawidłowość” zdefiniowana w art. 2 pkt 36 oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem;
- „nieprawidłowość systemowa” zdefiniowana w art. 2 pkt 38 oznacza każdą nieprawidłowość, która może mieć charakter powtarzalny, o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia w podobnych rodzajach operacji, będącą konsekwencją istnienia poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli, w tym polegającą na niewprowadzeniu odpowiednich procedur zgodnie z tym rozporządzeniem oraz z przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy.

Artykuł 126 lit. c) RWP stanowi, że instytucja certyfikująca odpowiada za poświadczanie raz w roku kompletności, rzetelności i prawdziwości zestawienia wydatków oraz poświadczanie, że wydatki ujęte w tym zestawieniu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Zestawienie wydatków obejmuje rok obrachunkowy trwający od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca (z wyjątkiem pierwszego roku obrachunkowego, który trwa od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2015 r.).

3.1. Dokonywanie korekt finansowych

Zgodnie z rocznym podejściem do zestawienia wydatków w ramach programu należy dokonać rozróżnienia między korektami finansowymi dotyczącymi wydatków uprzednio ujętych w poświadczonym zestawieniu wydatków albo wydatków ujętych we wniosku o płatność okresową w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego. Aby umożliwić takie rozróżnienie, system informatyczny ustanowiony przez państwo członkowskie będzie musiał zapewniać odpowiednią ścieżkę audytu z podziałem na operacje i lata obrachunkowe.

a) W pierwszym przypadku (kwoty już poświadczone w poprzednim zestawieniu wydatków) korekta finansowa będzie zawsze dokonywana we wniosku o płatność okresową, ponieważ art. 139 ust. 10 stanowi, że nieprawidłowe kwoty wykryte po złożeniu zestawienia wydatków należy skorygować w zestawieniu wydatków za rok obrachunkowy, w którym wykryto nieprawidłowość.

Jak wyjaśniono w sekcji 2 niniejszych wytycznych, państwo członkowskie może poczekać na zakończenie procedury odzyskiwania, zanim wycofa nieprawidłowe wydatki z przedłożonego Komisji wniosku o płatność okresową, i potraktować je jako kwotę, która ma zostać odzyskana, ujętą w zestawieniu wydatków do skutecznego odzyskania.

b) Zgodnie z art. 126 lit. b) i art. 137 ust. 1 RWP, które to przepisy odpowiadają art. 59 ust. 5 lit. a) zmienionego rozporządzenia finansowego, zestawienia wydatków sporządzane są przez IC w odniesieniu do każdego programu operacyjnego i funduszu. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w zestawieniach wydatków przedkładanych Komisji poświadczone były tylko wydatki zgodne z prawem i prawidłowe. Dlatego też kwoty wszelkich nieprawidłowości wykrytych przed przedłożeniem zestawienia wydatków w odniesieniu do wydatków ujętych we wniosku o płatność okresową w roku obrachunkowym, za który sporządza się zestawienie wydatków, będą musiały zostać zwrócone do budżetu Unii. Zatem w drugim przypadku (wydatki nie zostały jeszcze poświadczone w zestawieniu wydatków przedłożonym Komisji, lecz zostały ujęte we wniosku o płatność okresową w roku obrachunkowym, za który jeszcze nie przedłożono Komisji zestawienia wydatków), korekta finansowa jest dokonywana poprzez wycofanie przedmiotowych wydatków w kolejnym wniosku o płatność okresową, jeżeli jest to jeszcze możliwe (ostateczny wniosek o płatność okresową należy złożyć najpóźniej w okresie od dnia 1 do 31 lipca), albo poprzez odliczenie nieprawidłowej kwoty bezpośrednio z zestawienia wydatków.

Pod tym względem należy pamiętać, że w poświadczonym zestawieniu wydatków nie może pozostać żadna nieprawidłowa kwota związana z danym rokiem obrachunkowym oraz że niemożliwe jest poświadczanie wydatków, które są przedmiotem trwającej oceny ich zgodności z prawem i prawidłowości zgodnie z przepisami art. 137 ust. 2 RWP. Takiej korekty finansowej nie można zatem w momencie przedkładania zestawienia wydatków traktować jako kwoty, która zostanie odzyskana.

IC musi również zapewnić, aby od zestawienia wydatków prawidłowo odliczono kwoty związane z ekstrapolowanymi korektami ustalonymi przez IZ w celu sprowadzenia poziomu błędu resztowego poniżej progu istotności wynoszącego 2%.

Ustalone nieprawidłowości są potwierdzane w końcowych sprawozdaniach z kontroli lub audytu. Jeżeli w momencie składania zestawienia wydatków (projektu sprawozdania z kontroli lub audytu) postępowanie kontrydiktoryjne nie było zakończone, przedmiotowe kwoty będą traktowane jako będące przedmiotem „trwającej oceny” i IC powinna odliczyć je od zestawienia wydatków, zachowując prawo do ponownego zadeklarowania w kolejnych latach obrachunkowych wydatków uznanych za zgodne z prawem i prawidłowe.

3.2. Anulowanie wkładu publicznego

Kiedy IC zidentyfikuje nieprawidłowe wydatki i postanowi odliczyć je poprzez wycofanie lub odzyskanie z kolejnych płatności okresowych / zestawień wydatków, państwo członkowskie musi wówczas podjąć decyzję o anulowaniu wkładu publicznego w zastosowaniu art. 143 RWP.

Artykuł 143 ust. 2 RWP stanowi, że państwa członkowskie dokonują korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty finansowe polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach operacji lub programu operacyjnego. Korekty finansowe odnotowywane są w zestawieniu wydatków dla roku obrachunkowego, w którym podjęto i wykonano decyzję o anulowaniu. W celu dokonania proporcjonalnej korekty, a następnie anulowania wkładu publicznego, państwa członkowskie biorą pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze lub EFMR.

Zgodnie z art. 143 ust. 4 wkład anulowany nie może być ponownie wykorzystany na operacje, które były przedmiotem korekty, lub, w przypadku gdy korekta finansowa dotyczy nieprawidłowości systemowej, na operacje, których dotyczy nieprawidłowość systemowa, co oznacza, że ponowne wykorzystanie w ramach tej samej operacji nie jest możliwe, jeżeli operacja ta jest przedmiotem korekty odnotowanej w zestawieniu wydatków instytucji certyfikującej.

3.3. Nieściągalne należności

Jak przewidziano w RDK, jeżeli zdaniem państwa członkowskiego odzyskanie kwoty nienależnie wypłaconej beneficjentowi, uprzednio ujętej w poświadczonym zestawieniu wydatków złożonym Komisji, jest niemożliwe, oraz gdy państwo to uzna, że kwoty tej nie należy zwracać do budżetu Unii, IC może przedłożyć Komisji stosowny wniosek w tej sprawie.

3.4. Ujawnianie informacji w zestawieniu wydatków

Wszystkie korekty finansowe dokonane we wniosku o płatność okresową w roku obrachunkowym zgłasza się w zestawieniach wydatków poprzez ujęcie ich w dodatku 2 do załącznika VII do RWK jako kwoty wycofane lub odzyskane. W przypadku wydatków już poświadczonych w poprzednim zestawieniu wydatków państwo członkowskie może postanowić o zaczekaniu na zakończenie procedury odzyskiwania, a następnie zgłosić nieprawidłowe kwoty w dodatku 3 jako kwoty, które zostaną odzyskane na koniec roku obrachunkowego. Zgodnie ze wzorem ustanowionym w RWK informacje są ujawniane według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały odpowiadające im wydatki.

W przypadku gdy nie można było wycofać nieprawidłowej kwoty we wniosku o płatność okresową, IC dokona odliczenia bezpośrednio od zestawienia wydatków, odpowiednia korekta finansowa zostanie ujawniona w dodatku 8 do załącznika VII do RWK (wyszczególnienie różnic pomiędzy wydatkami), a wyjaśnienia różnic podane zostaną w kolumnie przeznaczonej na uwagi. Szczegółowe porady dotyczące wypełniania dodatku 8 znajdują się w sekcji 3.1.1. wytycznych w zakresie sporządzania, analizy i zatwierdzania zestawień wydatków. Jeżeli IC dokonuje odliczenia nieprawidłowej kwoty bezpośrednio od zestawienia wydatków i zgłasza je w dodatku 8, w kolejnych wnioskach o płatność okresową nie trzeba podejmować żadnych dalszych działań.

4. SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KWOT WYCOFANYCH I ODZYSKANYCH W ROKU OBRACHUNKOWYM (DODATEK 2 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)

Informacje na poziomie osi priorytetowej¹ dotyczące kwot wycofanych lub odzyskanych w roku obrachunkowym należy przekazywać Komisji przy użyciu wzoru określonego w dodatku 2 do załącznika VII do RWK nr 1011/2014, zgodnie z poniższą tabelą:

Oś priorytetowa	KWOTY WYCOFANE		KWOTY ODZYSKANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadające wydatki publiczne	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadające wydatki publiczne
	(A)	(B)	(C)	(D)
Oś priorytetowa (w stosownych przypadkach kategoria regionu / rodzaj interwencji (Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

4.1. Wyjaśnienia dotyczące kolumn (A) i (B) w dodatku 2

W odniesieniu do kwot wycofanych należy posługiwać się kolumnami A i B w dodatku 2, dotyczącymi „kwot wycofanych”, przy czym należy pamiętać o rozróżnieniu między wycofaniem a odzyskaniem, którą to kwestię wyjaśniono w sekcji 2 powyżej.

4.1.1. Kolumna A

Kolumna A w dodatku 2 zawiera całkowite wydatki kwalifikowalne wycofane w roku obrachunkowym we wniosku o płatność okresową. **Kwoty odliczanej na poziomie IC po przedłożeniu Komisji ostatecznego wniosku o płatność okresową, a przed przedłożeniem Komisji zestawienia wydatków nie zgłasza się w dodatku 2**, ale prowadzi ona do konieczności zamieszczenia wyjaśnienia różnic w kolumnie przeznaczonej na uwagi w dodatku 8 do załącznika VII do RWK (dodatek dotyczący wyszczególnienia różnic pomiędzy wydatkami)².

4.1.2. Kolumna B

Dane liczbowe zawarte w kolumnie B w dodatku 2 stanowią rzeczywiste wydatki publiczne odpowiadające całkowitej kwocie wydatków kwalifikowalnych (zdefiniowanych w art. 2 pkt 15 RWP). W niektórych przypadkach (w przypadku form kosztów uproszczonych – np. w przypadku programu pomocy na zatrudnienie) całkowita kwota kwalifikowalna może wynikać z wydatków publicznych – w takiej sytuacji całkowita kwota kwalifikowalna jest równa kwocie wydatków publicznych.

¹ Aby obliczyć wkład funduszy, w zależności od podstawy obliczania należy zastosować stopę dofinansowania na poziomie osi priorytetowej do wydatków całkowitych lub do wydatków publicznych. Planem finansowym, który należy pod tym względem wziąć pod uwagę, jest plan ważny w momencie złożenia ostatecznego wniosku o płatność okresową za dany rok obrachunkowy.

² Zob. także wytyczne w zakresie sporządzania, analizy i zatwierdzania zestawień wydatków.

4.2. Wyjaśnienia dotyczące kolumn (C) i (D) w dodatku 2

Kolumnę „kwoty odzyskane” należy wykorzystywać w przypadku kwot odzyskanych w roku obrachunkowym, przy czym trzeba pamiętać o rozróżnieniu między wycofaniem a odzyskaniem, którą to kwestię wyjaśniono w sekcji 2 powyżej.

4.2.1. Kolumna C

Kolumna C zawiera całkowite wydatki kwalifikowalne odliczone wskutek odzyskania kwot, odpowiadające nieprawidłowym kwotom wykrytym i odzyskanym w roku obrachunkowym. Jest to łączna wartość za dany rok obrachunkowy.

4.2.2. Kolumna D

„Odpowiadające wydatki publiczne” odnoszą się do całkowitej kwoty wydatków publicznych (zarówno w ramach dofinansowania UE, jak i krajowego).

Stosując wzór ustanowiony w RWK, IC powinna zwrócić uwagę na ujawnianie informacji w tabeli według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały odpowiadające im wydatki, w tym roku, za który sporządza się zestawienie wydatków.

5. SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KWOT ODZYSKANYCH W ROKU OBRACHUNKOWYM NA PODSTAWIE ART. 71 RWP DOTYCZĄCEGO TRWAŁOŚCI OPERACJI (DODATEK 4 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)

Oś priorytetowa	KWOTY ODZYSKANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych (A)	Odpowiadające wydatki publiczne (B)
Oś priorytetowa (w stosownych przypadkach kategoria regionu / rodzaj interwencji (Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Artykuł 71 RWP dotyczy wymogu trwałości operacji. W przypadku niespełnienia tego wymogu kwoty nienależnie wypłacone w odniesieniu do takiej operacji są odzyskiwane przez państwo członkowskie w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu. Informacje dotyczące kwot w odniesieniu do kwot odzyskanych na podstawie art. 71 należy przekazywać Komisji przy użyciu wzoru określonego w dodatku 4 do załącznika VII do RWK nr 1011/2014 i nie uwzględnia się w nich kwot zgłoszonych w dodatku 2 do załącznika VII do RWK nr 2011/2014.

6. SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KWOT, KTÓRE ZOSTANĄ ODZYSKANE NA KONIEC ROKU OBRACHUNKOWEGO (DODATEK 3 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)

Oś priorytetowa	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych (A)	Odpowiadające wydatki publiczne (B)
Oś priorytetowa (w stosownych przypadkach kategoria regionu / rodzaj interwencji (Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Informacje na poziomie osi priorytetowej dotyczące kwot, które zostaną odzyskane do końca roku obrachunkowego, należy przekazywać Komisji przy użyciu wzoru określonego w dodatku 3 do załącznika VII do RWK nr 1011/2014.

Kwoty zgłoszone jako kwoty, które mają zostać odzyskane (nazywane również „kwotami pozostającymi do odzyskania”), to kwoty, które poświęcono w poprzednim zestawieniu wydatków i w odniesieniu do których do beneficjentów wystosowano nakaz odzyskania środków, ale których beneficjenci nie zwrócili do końca roku obrachunkowego.

Informacje dotyczące kwot, które zostaną odzyskane do końca roku obrachunkowego, różnią się zatem od wyżej omówionych informacji dotyczących kwot zgłaszanych w dodatku 2 (kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym) i dodatku 4 (kwoty odzyskane w roku obrachunkowym na podstawie art. 71 RWP (trwałość operacji)), jak również od informacji dotyczących kwot odliczanych w zestawieniu wydatków i zgłaszanych w dodatku 8.

Informacje zgłaszane w dodatku 3 pochodzą z księgi dłużników IC. Przedstawiają one sytuację na koniec roku obrachunkowego. W związku z tym na potrzeby ścieżki audytu należy zapewnić podział kwot, które zostaną odzyskane, według roku obrachunkowego.

6.1. Wyjaśnienia dotyczące kolumn (A) i (B) w dodatku 3

6.1.1. Kolumna A

W kolumnie A w dodatku 3 zgłasza się łącznie całkowitą kwotę wydatków kwalifikowalnych, które zostaną odzyskane. Oznacza to, że kwoty, które w poprzednim okresie obrachunkowym zgłoszono jako kwoty pozostające do odzyskania, należy ponownie ująć jako kwoty pozostające do odzyskania (tj. kwoty, które mają zostać odzyskane) w odniesieniu do danego okresu obrachunkowego, chyba że zostały odzyskane (w którym to przypadku należy je zgłosić w dodatku 2 jako odzyskane) albo są nieściągalne (w którym to przypadku należy je zgłosić jako nieściągalne należności).

Należy wspomnieć, że w tabeli tej trzeba również ująć kwoty, które zostaną odzyskane na podstawie art. 71 (trwałość operacji) na koniec roku obrachunkowego.

Po wykorzystaniu przez organy krajowe wszystkich możliwości odzyskania dostępnych w krajowych ramach instytucjonalnych i prawnych kwoty poddane procedurze odzyskiwania można uznać za nieściągalne. W takim przypadku tych nieściągalnych należności nie należy już zgłaszać w dodatku 3 jako kwot, które zostaną odzyskane na

koniec roku obrachunkowego, lecz trzeba je zgłosić jako należności nieściągalne na koniec roku obrachunkowego (w dodatku 5 – zob. informacje w sekcji 6 poniżej).

6.1.2. Kolumna B

„Odpowiadające wydatki publiczne”, o których mowa w kolumnie B w dodatku 3, stanowią odpowiadającą kwotę wydatków publicznych (zarówno w ramach dofinansowania UE, jak i krajowego).

7. SKŁADANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH NALEŻNOŚCI NIEŚCIAĞALNYCH NA KONIEC ROKU OBRACHUNKOWEGO (DODATEK 5 DO ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK)

Oś priorytetowa	NALEŻNOŚCI NIEŚCIAĞALNE		
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych (A)	Odpowiadające wydatki publiczne (B)	Uwagi (obowiązkowe) (C)
Oś priorytetowa (w stosownych przypadkach kategoria regionu / rodzaj interwencji (Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="S" maxlength="1500" input="M">

Oświadczenie o nieściągalnych należnościach na poziomie osi priorytetowej na koniec roku obrachunkowego, **związanych z kwotami nienależnie wypłaconymi beneficjentom, które poświadczono w poprzednich zestawieniach wydatków przedłożonych Komisji**, należy przekazać Komisji przy użyciu wzoru określonego w dodatku 5 do załącznika VII do RWK nr 1011/2014. Zgłaszane kwoty nie kumulują się w ujęciu rocznym: oznacza to, że nieściągalnych należności już zgłoszonych w poprzednim zestawieniu wydatków nie należy uwzględniać w zestawieniu wydatków za bieżący okres obrachunkowy, ponieważ należności te zostały rozliczone w zestawieniach wydatków za lata poprzednie (zob. sekcja 8 poniżej).

Jeżeli chodzi o nieściągalne należności zgłaszane w dodatku 5, państwo członkowskie odpowiada za zwrot danej kwoty do budżetu Unii, chyba że do dnia 15 lutego złożyło wniosek do Komisji na podstawie procedury przewidzianej w RDK, dotyczący pokrycia unijnej części skutków finansowych z budżetu Unii. Na prośbę danego państwa członkowskiego Komisja może w drodze wyjątku przesunąć ten termin do dnia 1 marca.

Jak wskazano w dodatku 5, sekcja uwag w ostatniej kolumnie jest obowiązkowa. Zaleca się, aby kolumna przeznaczona na uwagi zawierała informacje na temat zagregowanych nieściągalnych należności na poziomie osi priorytetowej, które zdaniem państwa członkowskiego powinny zostać pokryte z budżetu Unii. Można również załączyć dalsze uwagi na poparcie wspomnianego wniosku.

Informacje dotyczące nieściągalnych należności na poziomie osi priorytetowej podawane w dodatku 5 służą wyłącznie celom informacyjnym i nie zwalniają państw członkowskich z obowiązku zwrócenia nieściągalnego wkładu UE do budżetu Unii. Aby przedłożyć Komisji

wniosek o niezwracanie nieściągalnych należności do budżetu Unii, państwa członkowskie muszą wszcząć odrębną równoległą procedurę, której dotyczą przepisy określone w RDK (zob. sekcja 8).

8. PORADY DOTYCZĄCE WYPELNIANIA ZAŁĄCZNIKA VII DO RWK NR 1011/2014

8.1. Informacje ogólne

8.1.1. Informacje przekazywane na poziomie osi priorytetowej

Wszystkie kwoty podawane w dodatkach do załącznika VII do RWK nr 1011/2014 zestawienia wydatków są agregowane na poziomie każdej osi priorytetowej oraz w stosownych przypadkach według kategorii regionów / rodzaju interwencji w przypadku Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

8.1.2. Wymagany format

Wszystkie wartości liczbowe są podawane w euro z dokładnością do maksymalnie dwóch miejsc po przecinku.

8.1.3. Kurs wymiany stosowany przez państwa spoza strefy euro

Zgodnie z art. 133 RWP państwa członkowskie, które nie przyjęły euro jako swojego środka płatniczego do dnia składania wniosku o płatność, przeliczają na euro kwoty wydatków poniesionych w walucie krajowej. Kwoty te są przeliczane na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez instytucję certyfikującą danego programu operacyjnego.

Kiedy dane państwo członkowskie przyjmuje euro jako swój środek płatniczy, procedurę przeliczania określona w ust. 1 stosuje się nadal do wszystkich wydatków zaksięgowanych przez instytucję certyfikującą przed datą wejścia w życie stałego kursu wymiany waluty krajowej na euro.

8.1.4. Korekty wprowadzane z przyczyn technicznych lub z powodu błędów pisarskich

Korekt wprowadzanych z przyczyn technicznych lub z powodu błędów pisarskich nie uznaje się za korekty finansowe, a zatem nie należy ich uwzględniać w sprawozdawczości dotyczącej kwot wycofanych i odzyskanych, kwot pozostających do odzyskania oraz nieściągalnych należności. Odpowiednia ścieżka audytu będzie jednak przechowywana w systemie księgowym IC.

W przypadku kwot ujętych w ostatecznym wniosku o płatność okresową w roku obrachunkowym, za który sporządza się zestawienie wydatków, w celu umożliwienia wyszczególnienia różnic pomiędzy wydatkami te korekty ujemne należy odliczyć od zestawienia wydatków i zgłosić w dodatku 8.

Co do zasady korekty ujemne pomniejszające kwotę wydatków zadeklarowaną w ostatecznym wniosku o płatność okresową można wprowadzić w zestawieniu wydatków. Korekty dodatnie należy jednak wprowadzać w kolejnym wniosku o płatność okresową, a nie w zestawieniu wydatków.

8.1.5. Podział kwot wycofanych i odzyskanych w roku obrachunkowym według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały wydatki

Dokumentacja księgową prowadzoną na poziomie IC powinna umożliwiać faktyczne i czasowe wyszczególnienie wszystkich kwot zgłoszonych w dodatkach do załącznika VII do RWK.

W odniesieniu do czasowego wyszczególnienia IC powinna mieć możliwość ustalenia powiązania między nieprawidłowymi wydatkami a odpowiednim rokiem obrachunkowym. Na przykład jeżeli w roku obrachunkowym N+1 instytucja zarządzająca wycofuje lub odzyskuje wydatki poświadczane w zestawieniu wydatków za rok obrachunkowy N, wówczas powiązane wydatki niekwalifikowalne należy zgłosić wraz z kwotami skorygowanymi w odniesieniu do roku obrachunkowego N w zestawieniu wydatków za rok obrachunkowy N+1 (zob. tabela: Podział kwot wycofanych i odzyskanych w roku obrachunkowym według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały odpowiadające im wydatki).

8.1.6. Ujawnianie kwot skorygowanych w wyniku audytu operacji zgodnie z art. 127 ust. 1 RWP

Przy wypełnianiu dodatków 2, 3, 4, i 8 do załącznika VII do RWK IC jest zobowiązana do ujawnienia kwot skorygowanych w wyniku audytu operacji zgodnie z art. 127 ust. 1 RWP.

Na potrzeby zapewnienia spójności z wytycznymi dotyczącymi rocznego sprawozdania z kontroli i opinii audytowej (EGESIF_15-0002-02 z 09.10.2015)³ oraz odpowiedniej ścieżki audytu do celów obliczania przez IA poziomu błędu resztowego kwota zgłaszana jako wynik audytu operacji może obejmować również korekty finansowe zastosowane przez państwo członkowskie po dobraniu przez IA próby operacji, jeżeli takie korekty mają na celu ograniczenie ryzyka zidentyfikowanego w ramach całkowitego ekstrapolowanego poziomu błędu określonego przez IA. Typowym przykładem byłaby sytuacja, w której korekty dokonywane są na podstawie prac prowadzonych przez IZ w celu określenia zakresu nieprawidłowości systemowych wykrytych w audytach operacji przeprowadzonych przez IA.

8.1.7. Wydatki całkowite / publiczne

Przy wypełnianiu dodatków do załącznika VIII do RWK IC zawsze podaje kwoty wydatków całkowitych i wydatków publicznych (nawet w przypadku gdy podstawę obliczeń stanowią wydatki publiczne, IC zawsze powinna deklorować wydatki całkowite). Brak danych w kolumnie może prowadzić do opóźnień w zatwierdzeniu zestawienia wydatków przez Komisję.

8.1.8. Odsetki

Zgodnie z art. 122 ust. 2 RWP państwa członkowskie odzyskują kwoty nienależnie wypłacone wraz z odsetkami z tytułu zwrotu tych kwot po terminie. Odsetki za zwłokę nalicza się zazwyczaj, gdy kwoty są płacone po terminie określonym w nakazie odzyskania środków. Takie naliczone odsetki z tytułu zwrotu kwot po terminie należy dodać do kwot odzyskanych.

³ Zob. ostatni akapit na s. 15.

8.2. Odliczanie od zestawienia wydatków kwot związanych z wnioskami o płatność złożonymi w roku obrachunkowym

8.2.1. *Ocena (zakończona lub niezakończona) zgodności z prawem i prawidłowości wydatków przeprowadzana po złożeniu ostatecznego wniosku o płatność okresową do dnia 31 lipca roku N-1, a przed przekazaniem zestawienia wydatków (do dnia 15 lutego roku N)*

Kwoty, które zostały ujęte w ostatecznym wniosku o płatność okresową w danym roku obrachunkowym, mogą podlegać ocenie zgodności z prawem i prawidłowości wydatków, która przeprowadzana jest po złożeniu ostatecznego wniosku o płatność okresową, a przed przekazaniem zestawienia wydatków (do dnia 15 lutego roku N).

a) Jeżeli ocena zgodności z prawem lub prawidłowości została zakończona przed przekazaniem zestawienia wydatków Komisji (do dnia 15 lutego roku N), możliwe są następujące scenariusze:

- jeżeli potwierdzono, że kwoty są kwalifikowalne, można je poświadczyć w zestawieniach wydatków;
- jeżeli stwierdzono, że kwoty nie są kwalifikowalne, należy je odliczyć od zestawienia wydatków i nie uwzględniać ich przy obliczaniu salda. Takie odliczenia zostaną ujawnione w dodatku 8 do załącznika VII do RWK (wyszczególnienie różnic pomiędzy wydatkami), a wyjaśnienia różnic podane zostaną w kolumnie przeznaczonej na uwagi.

b) Jeżeli ocena zgodności z prawem lub prawidłowości *nie została zakończona* (por. art. 137 ust. 2 RWP) przed przekazaniem zestawienia wydatków Komisji (do dnia 15 lutego roku N), kwoty te należy odliczyć od zestawienia wydatków, a zatem nie uwzględnia się ich przy obliczaniu salda. Takie odliczenia zostaną ujawnione w dodatku 8 do załącznika VII do RWK (wyszczególnienie różnic pomiędzy wydatkami), a wyjaśnienia różnic podane zostaną w kolumnie przeznaczonej na uwagi.

W odniesieniu do wyników oceny możliwe są następujące dwa scenariusze:

- kwoty uznane za kwalifikowalne można ująć we wniosku o płatność okresową w kolejnym roku obrachunkowym zgodnie z art. 137 ust. 2 RWP;
- jeżeli kwoty uznano za niekwalifikowane, żadne dalsze działania nie są konieczne.

8.3. Wycofywanie kwot, które uznano za nieprawidłowe po złożeniu zestawienia wydatków

Zgodnie z art. 139 ust. 10 RWP państwa członkowskie mogą zastąpić nieprawidłowe kwoty wykryte po złożeniu zestawienia wydatków, chyba że Komisja lub Trybunał Obrachunkowy wykryje wcześniej niż państwo członkowskie poważne defekty w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli, do których zastosowanie będą miały art. 144 i 145 dotyczące korekt finansowych.

Ramami zastępowania wydatków są przepisy art. 143 RWP.

Zakładając na przykład, że państwo członkowskie wykryje nieprawidłowość w marcu 2017 r. po złożeniu zestawień wydatków do dnia 15 lutego 2017 r. (w odniesieniu do wydatków

poświadczonych w ramach okresu obrachunkowego 01.07.2015–30.06.2016 r.), państwo członkowskie powinno podjąć następujące działania korygujące:

1. państwa członkowskie muszą wycofać równoważną kwotę wydatków z kolejnego wniosku o płatność okresową (na przykład w czerwcu 2017 r.) i mogą zastąpić ją nowymi prawidłowymi wydatkami;
2. odpowiadające zestawienie wydatków (za okres 01.07.2016–30.06.2017) musi właściwie odzwierciedlać te korekty (w stosownych przypadkach należy w dodatku 2 odnotować wycofanie nieprawidłowej kwoty z poprzedniego roku obrachunkowego, a w dodatku 1 odnotować prawidłowe wydatki).

Podobny przykład zastosowania przez państwo członkowskie możliwości odzyskiwania przedstawiono w sekcji 8.4 poniżej.

8.4. Kwestie związane z odzyskiwaniem kwot, które uznano za nieprawidłowe po złożeniu zestawienia wydatków

Przykład: odpowiadające wydatki zostały ujęte w dodatku 1 do zestawienia wydatków (np. za okres 01.07.2015–30.06.2016).

a) Jeżeli odzyskano kwotę, która została wcześniej poświadczona w zestawieniu wydatków przedłożonym Komisji (na przykład we wrześniu 2017 r.), należy tę kwotę odliczyć od kolejnego wniosku o płatność (na przykład w grudniu 2017 r.) i zgłosić w dodatku 2 do zestawienia wydatków dotyczącego powiązanego okresu obrachunkowego, w którym doszło do odzyskania tej kwoty (okresu 1.07.2017–30.06.2018 i okresu związanego z zestawieniem wydatków, które należy złożyć do 15.02.2019).

b) Jeżeli kwota pozostaje jeszcze do odzyskania (na przykład wg stanu na dzień 30.06.2018), należy ją zgłosić w dodatku 3 do zestawienia wydatków dotyczącego okresu obrachunkowego, w którym trwa odzyskiwanie (okres 1.07.2017–30.06.2018 i okres dotyczący zestawienia wydatków, które należy złożyć do 15.02.2019). Jeżeli kwota pozostaje do odzyskania w ciągu kilku kolejnych okresów obrachunkowych, należy ją ciągle deklarować w każdym zestawieniu wydatków.

c) Jeżeli danej kwoty nie można odzyskać po wyczerpaniu wszystkich możliwości odzyskania dostępnych w krajowych ramach instytucjonalnych i prawnych (zob. scenariusz, o którym mowa w lit. b) powyżej) i zostaje ona uznana za należność nieściągalną (na przykład według stanu na marzec 2018 r.), należy ją zadeklarować w dodatku 5 do zestawienia wydatków dotyczącego okresu obrachunkowego, w którym uznano tę kwotę za nieściągalną (okresu 1.07.2017–30.06.2018 i okresu dotyczącego zestawienia wydatków, które należy złożyć do 15.02.2019). Wynik dokonywanej przez Komisję oceny nieściągalnych należności może być następujący:

- nieściągalnej należności nie trzeba zwracać do budżetu Unii, ponieważ Komisja stwierdziła, że nie doszło do błędu ani zaniedbania ze strony państwa członkowskiego (zob. sekcja 9 poniżej – warunki i procedury stosowane w celu ustalenia, czy kwoty nieściągalne mają być zwracane przez państwa członkowskie);

- lub, jeżeli nieściągalna należność ma zostać pokryta z budżetu państwa członkowskiego, należy ją wycofać z kolejnego wniosku o płatność okresową złożonego przez to państwo członkowskie (na przykład w grudniu 2018 r.) i zgłosić w dodatku 2 (kwoty wycofane) do

odpowiadającego zestawienia wydatków (za okres 01.07.2018–30.06.2019 i okres dotyczący zestawienia wydatków, które należy złożyć do 15.02.2020).

W przypadku odzyskania kwoty po terminie określonym w nakazie odzyskania środków państwo członkowskie może naliczyć odsetki za zwłokę. Takie naliczone odsetki należy dodać do kwoty odliczonej od wydatków zadeklarowanych Komisji.

9. WARUNKI I PROCEDURY STOSOWANE W CELU USTALENIA, CZY KWOTY NIEŚCIAĞALNE MAJĄ BYĆ ZWRACANE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

W RDK określono warunki i procedury stosowane w celu ustalenia, czy kwoty nieściągalne mają być zwracane przez państwa członkowskie: jeżeli zdaniem państwa członkowskiego odzyskanie kwoty nienależnie wypłaconej beneficjentowi, uprzednio ujętej w poświadczonym zestawieniu wydatków złożonym Komisji, jest niemożliwe, oraz gdy państwo to uzna, że kwoty tej nie należy zwracać do budżetu Unii, IC przedkłada Komisji stosowny wniosek w tej sprawie. Takie wnioski mogą mieć zastosowanie wyłącznie do kwot wcześniej poświadczonych w zestawieniu wydatków przedłożonym Komisji.

IC musi złożyć w systemie SFC 2014 wnioski na poziomie każdej operacji i na poziomie roku obrachunkowego w formacie określonym w załączniku do wcześniej wspomnianego RDK do dnia 15 lutego (tj. w tym samym terminie, który obowiązuje w przypadku składania zestawienia wydatków).

Po otrzymaniu takiego wniosku w SFC służby Komisji dokonają przeglądu każdego przypadku przedstawionego w tabeli, biorąc pod uwagę również wszelkie szczególne okoliczności oraz ramy instytucjonalne i prawne państwa członkowskiego. RDK zawiera wykaz elementów wskazujących na błąd lub zaniedbanie ze strony państwa członkowskiego. Wykaz ten ma charakter wyłącznie orientacyjny i nie jest niewyczerpujący. Rozporządzenie delegowane stanowi, że można wziąć pod uwagę inne elementy, które nie zostały wymienione, jeżeli wskazują na błąd lub zaniedbanie.

Po przeprowadzeniu tej oceny do dnia 31 maja roku, w którym złożono zestawienie wydatków, Komisja może:

- a) wezwać państwo członkowskie na piśmie do przedstawienia dodatkowych informacji dotyczących środków administracyjnych i prawnych stosowanych w celu odzyskania wszelkich środków unijnych nienależnie wypłaconych beneficjentom; lub
- b) powiadomić państwo członkowskie na piśmie o zamiarze kontynuowania procedury odzyskiwania.

Jeżeli do dnia 31 maja Komisja nie podjęła żadnego z tych działań, państwo członkowskie nie musi zwracać wkładu Unii.

Termin 31 maja nie stosuje się do nieprawidłowości poprzedzających upadłość ani w przypadkach, gdy podejrzewa się nadużycie finansowe.

Państwo członkowskie w ciągu trzech miesięcy udziela odpowiedzi na wystosowane przez Komisję wezwanie do udzielenia informacji, a jeżeli państwa członkowskie nie przedstawiają dalszych informacji zgodnie z wezwaniem, Komisja kontynuuje ocenę na podstawie dostępnych informacji.

W terminie trzech miesięcy od daty otrzymania odpowiedzi od państwa członkowskiego lub w przypadku braku odpowiedzi w określonym terminie, jeżeli Komisja uzna, że wkład Unii

powinien zostać zwrócony przez państwo członkowskie, informuje o tym fakcie państwo członkowskie, podając podstawę swojego wniosku oraz wzywając państwo członkowskie do przedstawienia uwag w terminie dwóch miesięcy.

W ciągu sześciu miesięcy od upływu terminu przedstawienia uwag przez państwo członkowskie Komisja kończy ocenę i w przypadkach podtrzymania swojego wniosku, że państwo członkowskie ma zwrócić wkład Unii, przyjmuje decyzję.

Do celów obliczenia wkładu unijnego, który musi zostać zwrócony przez państwo członkowskie, zastosowanie ma poziom współfinansowania na poziomie poszczególnych priorytetów, określony w planie finansowym obowiązującym w momencie składania wniosku. Jeżeli nieściągalna należność ma zostać pokryta z budżetu państwa członkowskiego, należy ją wycofać z kolejnego wniosku o płatność złożonego przez to państwo członkowskie.

10. KWOTY, KTÓRYCH PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE POSTANAWIA NIE ODZYSKIWAĆ I KTÓRE NIE PRZEKRACZAJĄ 250 EUR TYTUŁEM WKŁADU Z FUNDUSZY

W odniesieniu do kwot poniżej 250 EUR (lub innych, jeżeli państwo członkowskie stosuje niższy próg) tytułem wkładu z funduszy, w odniesieniu do których to kwot państwo członkowskie może podjąć decyzję o nieodzyskiwaniu, nie trzeba przekazywać Komisji żadnych informacji na mocy RDK.

Próg 250 EUR oblicza się według operacji (zgodnie z definicją określoną w art. 2 RWP) i roku obrachunkowego.

Wynika z tego, że w odniesieniu do kwot poniżej 250 EUR tytułem wkładu z funduszy Komisja nie przeprowadza żadnej oceny możliwego błędu lub zaniedbania ze strony państwa członkowskiego na mocy RDK.

Kwoty poniżej 250 EUR tytułem wkładu z funduszy należy ująć w dodatku 1 do zestawienia wydatków, nie trzeba ich jednak zgłaszać w dodatku 5 do załącznika VII do RWK nr 1011/2014, ponieważ takie kwoty *de minimis*, których państwo członkowskie zdecydowało się nie odzyskiwać, nie są klasyfikowane jako nieściągalne należności jako takie.

W odniesieniu do programów realizowanych w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013⁴ („programów EWT”) do państw członkowskich i państw trzecich uczestniczących w danym programie EWT należy podjęcie decyzji, że ani beneficjent wiodący, ani instytucja zarządzająca danym programem nie są zobowiązani do odzyskania nienależnie wypłaconej kwoty, która nie przekracza – bez odsetek – 250 EUR tytułem wkładu z funduszy.

11. PODSUMOWANIE. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z WYKRYTYMI NIEPRAWIDŁOŚCIAMI W ZESTAWIENIU WYDATKÓW

Z powyższych sekcji wynika, że korekt finansowych dotyczących wykrytych nieprawidłowych kwot należy dokonywać w zestawieniu wydatków w następujący sposób:

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

1. nieprawidłowości dotyczące wydatków poświadczonych w danym roku obrachunkowym wykryte przed złożeniem ostatecznego wniosku o płatność okresową należy traktować jako kwoty wycofane lub kwoty odzyskane, a zatem należy je odliczyć od wydatków zadeklarowanych w ostatecznym wniosku o płatność okresową, a następnie przedstawić w dodatku 2 do zestawienia wydatków;
2. nieprawidłowości dotyczące wydatków poświadczonych w danym roku obrachunkowym wykryte po złożeniu ostatecznego wniosku o płatność okresową, ale przed złożeniem zestawienia wydatków, należy odliczyć od wydatków przedstawionych w dodatku 1 do zestawienia wydatków i wyjaśnionych w dodatku 8. Nie są konieczne dalsze działania ani w dodatku 2 do zestawienia wydatków, ani we wnioskach o płatność okresową w kolejnym roku obrachunkowym;
3. nieprawidłowości wykryte po złożeniu zestawienia wydatków można traktować jako kwoty wycofane lub kwoty odzyskane i należy je odliczyć od wniosku o płatność okresową w roku obrachunkowym, w którym wykryto nieprawidłowości, oraz przedstawić w dodatku 2 do zestawienia wydatków w roku obrachunkowym, w którym kwoty te są odliczane.